

Østre Landsrets embedsregnskab for 2019

1. Indledning

Dette embedsregnskab er en redegørelse for

2. Landsrettens organisation og medarbejdere
3. Sagerne og deres behandling
4. Landsrettens arbejde med kvalitetsudvikling og effektive arbejdsgange
5. Administrative aktiviteter
6. Opfølgning på handlingsplan 2019
7. Vurdering af sagsudviklingen i 2019 og forventningerne til fremtiden.

2. Landsrettens organisation

2.1. Landsrettens juridiske personale

Østre Landsret består for tiden af en præsident og 58 udnævnte landsdommere. Landsretten havde i 2019 18 konstituerede landsdommere. Landsretten arbejder siden 1. marts 2015 i 24 afdelinger, hver bestående af 3 landsdommere.

Af hensyn til uddannelsen og bedømmelsen af de konstituerede landsdommere knyttes disse i konstitutionsperioden til tre afdelinger, således at de gør tjeneste i hver af disse i 3 måneder. Som følge heraf har

højest 6 af landsrettens afdelinger kunnet bestå af 3 udnævnte landsdommere i 2019.

I Østre Landsret er endvidere ansat en administrationschef og en sekretariatschef, der bistår præsidenten med at varetage en række af de ledelsesmæssige og administrative opgaver i landsretten.

Landsrettens øvrige jurister bistår retsafdelingerne og landsrettens administration.

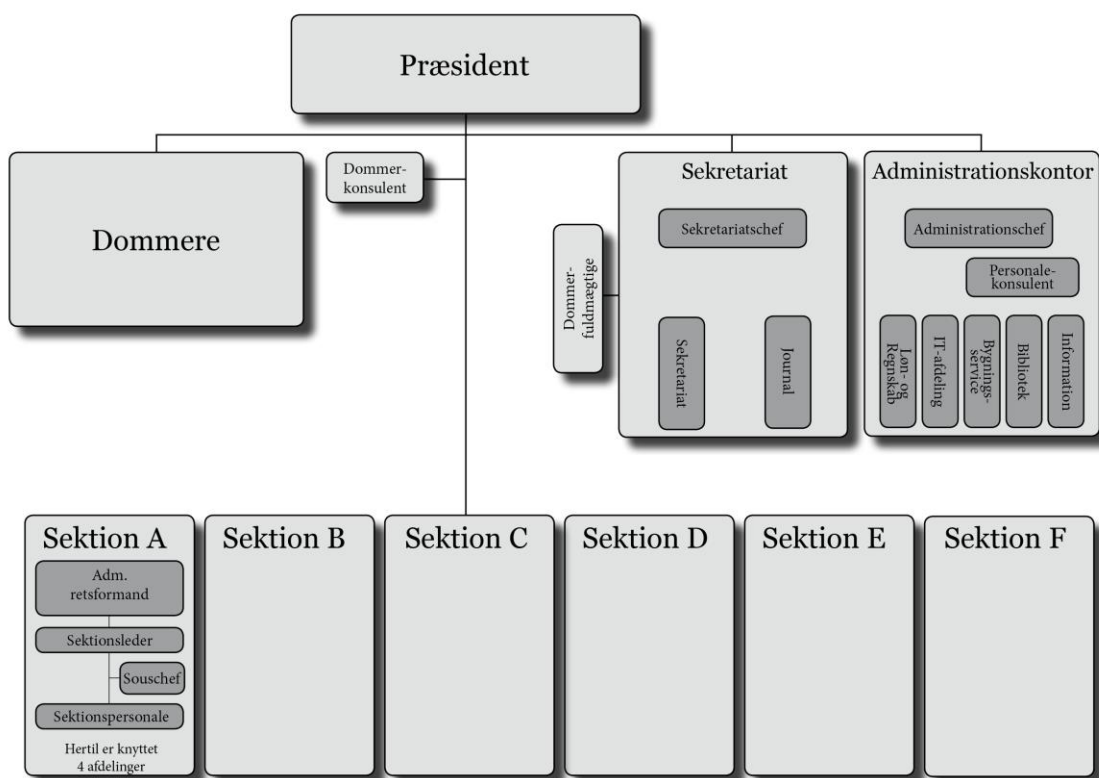
2.2. Administrative medarbejdere

Landsrettens ca. 70 administrative medarbejdere, heraf 2 kontorelever, har siden 1. marts 2008 været fordelt på 6 retssektioner, der hver udfører de administrative sagsbehandlingsfunktioner for 4 retsafdelinger, samt på andre

sektioner, der varetager en række centrale, administrative opgaver inden for løn- og regnskab, personaleadministration, it, bygninger, bibliotek, journal, information og opgaver i prææsidentens sekretariat. Landsretten har endvidere 9 studentermedhjælpere ansat.

2.3. Administrativ struktur

Landsrettens administrative organisation kan illustreres således:

2.4. Dommer- og sagsfordeling

Præsidenten udarbejder hver måned en dommerfordelingsliste med angivelse af, hvilke 3 dommere der skal gøre tjeneste i hver afdeling. For de konstituerede tredje-dommers vedkommende sker fordelingen ud fra det ovennævnte princip om 3-månedersperioder i den enkelte afdeling. Den ledende og den assisterende retsformand i en afdeling vil som regel samarbejde i en periode på 2 år, hvorpå den assisterende

retsformand placeres sammen med en anden ledende retsformand.

Som udgangspunkt behandler alle afdelinger alle sagstyper. Dog fordeles følgende sagstyper kun til udvalgte afdelinger: dødsboskiftesager, boligsager, advokatnævnssager, gældssanerings- og tvangsauktionssager, sager om umyndiggørelse og værgemål, sager om tvangsanbringelse, faderskabssager, sager vedrørende ægtefællebidrag,

udlændingesager og sager vedrørende immaterialret, herunder forbud.

Specialiseringen af retsarbejdet sker i den nuværende administrative struktur som udgangspunkt sektionsvis, således at f.eks. boligsager behandles af afdelingerne tilknyttet 3 sektioner.

Præsidenten og de enkelte retssektioner påser, at der sker en udjævning af opståede forskelle i berammelsestider i de enkelte afdelinger.

2.5. Rejser til bitingsteder

Landsretten behandlede i 2019 sager ved bitingstederne i Nykøbing Falster, Odense og i Rønne samt på Færøerne. Landsrettens afdelinger foretog i 2019 i alt 98 tjenesterejser til bitingstederne. Til sammenligning foretog landsretten i 2018 i alt 105 tjenesterejser og i 2017 101 tjenesterejser. Der er

således tale om et mindre fald i rejseaktiviteten fra 2018 til 2019. Rejserne havde som overvejende hovedregel hver en uges varighed og blev – bortset fra rejserne til Færøerne og Rønne – foretaget i en af landsrettens 4 tjenestebiler. På hver rejse var afdelingen som udgangspunkt bemannet med tre landsdommere og en landsretssekretær. På rejserne behandles straffesager og i mindre omfang forberedende møder i henhold til retsplejelovens §§ 353 og 378, ligesom der på rejserne til Færøerne tillige behandles civile sager.

Fra 1. januar 2010 har landsretten ikke længere funktion som ankeinstans i forhold til Grønlands Landsret, bortset fra allerede verserende sager. Landsdommere fra Vestre og Østre Landsret tiltræder i stedet Grønlands Landsret i sager, der i 1. instans er afgjort af Retten i Grønland.

3. Sagerne og deres behandling

Landsretten tog i november 2017 et nyt sagsbehandlingssystem i brug til behandling af civile sager. Der behandles forsat visse civile sager, herunder kæresager, i det tidligere sagsbehandlingssystem. Overgang til det nye system betyder, at der er sket et statistikbrud, hvorfor statistik for 2018 og de kommende år ikke er fuldt sammenlignelig med årene forud herfor.

3.1. Sagsantal og -sammensætning

Civile sager

Tabel A	Verserende sager ved periodens begyndelse	Modtagne sager	Afsluttede sager	Verserende sager ved periodens slutning
1. instanssager	120	477	42	555
Ankesager	1.093	1.467	1.351	1.209
Kæresager	265	1.692	1.724	233
Aktindsigt m.v.	14	44	46	12
I alt	1.492*	3.680	3.163	2.009

*Periodisering gør, at der kan forekomme forskelle i antal sager anført som verserende ved periodens slutning for 2018 og for periodens begyndelse for 2019.

Landsretten modtog i 2019 3.680 civile sager. Heraf var 1.692 civile kæremål,

44 var anmodninger om aktindsigt m.v., og de resterende 1.944 var al-

mindelige civile sager, fordelt med 477 civile 1. instanssager og 1.467 ankesager. Det betydelige antal civile 1. instanssager skyldes, at landsretten modtog to større komplekser med mange enkeltsager i 2019.

I 2019 blev der afsluttet i alt 3.163 civile sager. Sagerne fordeler sig på 42 1. instanssager, 1.351 almindelige ankesager, heraf 356 ægteskabs- og forældremyndighedssager m.v., 1.724 kæresager og 46 sager om aktindsigt m.v.

Straffesager

Det ses i tabel A ovenfor, at den samlede beholdning af verserende sager er steget, hvilket primært skyldes modtagelsen af et betydeligt antal 1. instanssager, jf. ovenfor. De civile kæresager og aktindsigtsbegæring m.v., der modtages, bliver alle ekspederet løbende, hvilket medfører, at tallet for modtagne og afsluttede sager er stort set identisk. Samlet er landsrettens beholdning af civile sager steget fra 1.487 i 2018 til 2.009 i 2019.

For ankesager gælder, at beholdningen er steget fra 1.076 i 2018 til 1.209 i 2019 svarende til en stigning på godt 12 %.

Årsstatistik for straffesager 2019				
Tabel B	Verserende sager ved periodens begyndelse	Modtagne sager	Afsluttede sager	Verserende sager ved periodens slutning
Nævningesager	34	51	44	41
Ankesag med bevis	723	1.601	1.337	987
Ankesag uden bevis	138	314	297	155
Kæresager	56	1.587	1.598	45
I alt	951*	3.553	3.276	1.228

*Periodisering gør, at der kan forekomme forskelle i antal sager anført som verserende ved periodens slutning for 2018 og for periodens begyndelse for 2019

Antallet af modtagne straffesager er fortsat stort, og der ses en stigning fra 2018, hvor der blev modtaget 3.491 sager til 3.553 sager i 2019. Antallet af afsluttede sager ligger lavere i 2019 end i 2018: 3.276 i 2019 mod 3.490 i 2018.

Beholdningen af verserende sager er steget til 1.228 i 2019 mod 917 i 2018 svarende til en stigning på små 34 %.

3.2. Sagskompleksiteten

a. Længerevarende sager

Østre Landsret har i 2019 behandlet et betydeligt antal store straffesager. Der blev behandlet flere længerevarende nævningesager, og der blev også behandlet flere længerevarende domsmandssager. Det tilstræ-

bes, at disse store straffesager altid behandles af tre udnævnte dommere. Endvidere har landsretten behandlet et betydeligt antal længerevarende civile sager, herunder 1. instanssager.

I landsretterne vurderes en sags kompleksitet blandt andet ud fra, hvor mange dage, sagen forhandles over i retten, såkaldte tillægsgage. I forbindelse med overgang til et nyt ledelsesinformationssystem pågår der overvejelser om, hvorledes disse tillægsgage skal opgøres. For nuværende kan der således ikke entydigt ske opgørelse af tillægsgage og dermed ej heller siges noget præcist om, i hvor høj grad disse længerevarende sager i 2019 har påvirket landsrettens mulighed for nedbringelse af den ge-

nerelle sagsbehandlingstid, ligesom landsrettens produktivitet ikke kan opgøres.

b. Forligsprocenter

Grundet ibrugtagning af det nye sagsbehandlingssystem for civile sager har landsretten ikke i 2019 mulighed for at indhente statistik for så vidt angår forligsprocenter.

3.3. Retsmægling

Landsretten har for nuværende to fungerende retsmæglere, da de to øvrige landsdommere, der er retsmæglere, er lånt ud til kommissioner. Siden september 2008 har der i Østre Landsrets kreds også været udpeget advokatretsmæglere, der er blevet tildelt sager fra den 1. januar 2009.

Under forberedelsen af alle civile sager vurderes, om sagen er egnet til retsmægling, hvorefter sagens parter får tilbudt, at sagen kan overgå til retsmægling. Hvis parterne ønsker at benytte sig af dette tilbud, bliver sagen udsat med henblik på gennemførelse af mægling, hvorefter en retsmægler bliver udpeget.

I 2019 er 10 sager overgået til retsmægling mod 31 sager i 2018. Af disse sager blev tre sager forligt efter retsmægling i 2019, og to sager blev ikke forligt og overgik derfor efter retsmægling igen til almindelig sagsbehandling. I to sager blev tilsagn om retsmægling tilbagekaldt. Tre sager fra 2019 afventer gennemførelse af retsmægling i 2020

3.4. Sagsbehandlingstider

3.4.1. Indledning

Sagsbehandlingstiden måles alene på sager, som er hovedforhandlede, og f.eks. ikke på sager, der er forligt før hovedforhandling. Et relativt stort antal sager afsluttes således væsentlig hurtigere, end hvad der fremgår af det nedenfor anførte.

Landsretten har i 2019 i samarbejde med Domstolsstyrelsen fastsat mål for gennemløbstiden for de 80% hurtigste sager for 2019 til 2022. Målene for 2019 fremgår af tabel C.

3.4.2. Gennemløbstider

Målopfylde gennemløbstid		
	Målsætning for de 80% hurtigste sager (måneder)	Faktisk målopfylde (måneder)
Civile sager		
Tabel C-1		
Første instans	25	43,6
anke, økonomi mv.	11	10,8
Anke, ægteskab mv.	2,3	2,4
Civile kæremål	1	1

Målopfylde gennemløbstid		
	Målsætning for de 80% hurtigste sager (måneder)	Faktisk målopfylde (måneder)
Straffesager		
Tabel C-2		
Nævningsager	7	7,4
straffeanke, m. bevis	4,4	4,6
Straffeanke, u. bevis	3,7	3,8
Fængslingskæremål	1,4	1,2
Andre kæremål	17,5	17,1

Gennemsnitlig gennemløbstid opgjort i måneder			
Tabel D			
	2019	2018	2017
Civile sager alle (u.kære)		10,9	10,3
Første inst. (anlagt efter reformen)	43,21	25,3	22,6
Første inst. (anlagt eller henvist før reformen)			
Anke, økonomi m.v.	11,65	12,4	12,2
Anke, ægteskab mv.	3,26	3,9	3,8
Civile kæremål	1,84	46,9**	47,2**
Andre civile sager	1,93	41,7**	32,5**
Straffesager alle (u. kære)		6,1	5,8
Nævningesager	8,11	7,9	6,8
Straffeanke, m. bevis		6,5	6,1
Straffeanke, u. bevis		6,1	4,7
Straffeanke med bevis med domsmænd	5,76		
Straffeanke med bevis uden domsmænd	5,96		
Straffeanke uden bevis med domsmænd	4,69		
Straffeanke uden bevis uden domsmænd	4,95		
Straffekære, fængsling	0,13	4,8**	2,9**
Straffekære, uden fængsling	1,06	34,0**	22,4**
** Gennemløbstid er opgjort i dage			

Efter drøftelse med Domstolsstyrelsen måles der fra 2019 ikke længere på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle sager af en given sagstyper, men derimod på gennemsnittet for de 80 % af sagerne med den korteste gennemløbstid. Ved denne metode vil sager, der har haft et usædvanligt langt forløb i landsretten ikke indgå i opgørelsen af gennemsnit, og derved vil opgørelsen vise en klarere billede af, hvor lang sagsbehandlingstid en typisk sag har i

landsretten. Overgang til den nye opgørelsesmetode gør, at sammenligning med tidligere års opgørelse over gennemløbstid ikke er mulig.

Generelt kan dog oplyses, at landsrettens sagsbehandlingstider har udviklet sig negativt gennem de senere år. Sagsbehandlingstiderne påvirkes navnlig af et stort antal verserende sager, som medfører en lang

berammelsestid. Landsretten har gjort Domstolsstyrelsen opmærksom herpå.

De to forsøgsordninger vedrørende sagsbehandling, som landsretten iværksatte i 2016 har haft en gavnlig effekt på sagsbehandlingstiden. Ved den ene ordning berammes ægteskabsager centralt i videst muligt omfang på tider, der er blevet ledige grundet bortfald af andre sager. Ved den anden ordning varetages berammelsen af straffesager centralt af en sektion. Berammelse sker som udgangspunkt på tværs af landsrettens afdelinger i den afdeling, der har den første ledige tid. Begge forsøgsordninger blev foreløbigt evalueret i 2016 og endeligt evalueret i efteråret 2017, hvor ordningerne blev gjort permanente. Ligeledes blev den forsøgsordning, der blev iværksat i 2014 vedrørende blandt andet screening og forberedelse af 1. instanssager endeligt evalueret i efteråret 2017, hvor også denne ordning blev gjort permanent.

For at sikre kortest mulig berammelsestid berammes en sag i de fleste tilfælde til den afdeling inden for sektionen, der har den første ledige tid. Det sker dog jævnligt, at parternes advokater grundet travlhed ikke har mulighed for at møde på de tilbudte tider, hvorfor sagerne reelt bliver berammet senere, end hvad landsretten har kunnet tilbyde. Dette påvirker sagsbehandlings-tiden i negativ retning. f.eks. nævningsager og visse straffeankesager. Landsretten er i

4. Udvikling af kvalitet – fokus på arbejds gange

Landsretten har i 2019 taget en række initiativer med henblik på en kvalitetsudvikling af landsrettens sagsbehandling, afgørelser og service, ligesom landsretten har haft fokus på effektivisering af arbejds gange.

I 2017 blev forsøgsordninger med berammelse af ægteskabssager på tider, der er blevet ledige grundet bortfald af andre sager, central berammelse af straffesager, og screening og forberedelse af 1. instanssager gjort permanent. Ordningerne er med godt resultat fortsat i 2019.

I efteråret 2018 er der iværksat gennemgang af landsrettens videndelingsområde med henblik på vurdering af det fremtidige behov for videndeling, ligesom der er landsdommere, der har påtaget sig at udarbejde praksisoversigter m.v. inden for særlige områder som vurderes særligt betydelige at videndele om. Dette arbejde er fortsat i 2019.

Domstolens intranet er medvirkende til at understøtte korrekt og effektiv sagsbehandling, ligesom intranettet generelt kan være medvirkende til at understøtte videndeling. Landsretten overgik i forsommeren 2014 til den ny fælles platform for Danmarks Domstoles intranet, og arbejdet med intranettets opbygning og indhold er løbende blevet videreført i 2019.

løbende dialog med advokaternes brancheforeninger om spørgsmålet for derved at fremme kortest mulige berammelsestider.

Det skal bemærkes, at gennemløbstiden tillige trækkes op af sager, der på grund af tiltaltes/indstævntes forhold, ikke har kunnet afsluttes. Dette f.eks. hvis tiltalte/indstævnte opholder sig i udlandet, hvorved forkyndelse er blevet vanskeliggjort, eller tiltalte/indstævnte er forsvundet.

5. Administrative aktiviteter

Landsrettens administrative aktiviteter varretoges i 2019 i al væsentlighed af Præsidentens Sekretariat, Journalen og Administrationskontoret, hvorunder Løn- og Regnskab, Servicesektionen, Biblioteket, Personalsektionen og IT-afdelingen hører.

5.1. Udtalelser mv.

Præsidenten har i 2019 afgivet udtalelser i 77 høringssager vedrørende lovforslag m.v. En del af sagerne havde forinden været behandlet på et af de månedlige plenarmøder for landsrettens dommere.

Præsidenten har i årets løb afgivet 39 udtalelser til brug for Dommerudnævnelsesrådets drøftelser vedrørende besættelse af stillinger som byretsdommer eller landsdommer. Der er tillige afgivet udtalelser til Domstolsstyrelsen vedrørende konstitutioner i faste dommers forfald.

På baggrund af konstituerede landsdommers arbejde i landsretten har præsidenten i løbet af 2019 afgivet 15 udtalelser om de pågældendes egnethed til at blive byretsdommer.

5.2. Klagesager

Landsretten modtog i 2019 26 klager svarende til antallet i 2018. Flere af klagerne indeholder klager over såvel en eller flere dommere og afgørelser truffet af disse. I de tilfælde, hvor der er klaget over en dommer og en afgørelse eller beslutning, er sagen

kun registeret som en klage over dommeren/ene. Klager, der ikke vedrørte landsretten, blev videresendt til behandling i den instans, som klagen vedrørte, hvis det blev vurderet relevant.

5.3. Anden sagsbehandling

Præsidenten foretog i 2019 i medfør af retsplejelovens § 46 i alt 39 beskikkelser af sættemommere, fordi byretsdommere var inhabile.

Landsrettens journal kontrollerer ved sagernes modtagelse, at der er betalt korrekt retsafgift. Tvivlstilfælde bliver forelagt landsrettens forberedelsesafdeling, der træffer afgørelse om spørgsmålet.

Der er i 2019 afgjort 89 sager, hvori advokater og advokatfuldmægtige har ansøgt om proceduretilladelse for landsret m.v. efter retsplejelovens § 136, stk. 4-5. Der er i 2019 modtaget 79 anmodninger fra advokater om godkendelse af prøvesager, og 34 advokater har i 2019 bestået prøven og derfor opnået møderet for landsret m.v. I 45 sager har advokater ansøgt om udstedelse af øvethedserklæring efter retsplejelovens § 134, stk. 1, med henblik på at opnå møderet for Højesteret.

Præsidenten har i 2019 udpeget 21 landsdommere til særlige hverv, herunder 19 som formænd for voldgiftssager og 2 til råd og nævn.

5.4. Mødeaktivitet

Som i de foregående år har især retspræsidenten og landsrettens administrative personale, men også en række landsdommere, i 2019 deltaget i et betydeligt antal møder i både interne og eksterne fora.

Østre Landsret har i årets løb afholdt 12 plenarmøder, 12 møder i et kontaktudvalg med deltagelse af præsidenten og 6 landsdommere og 3 møder i landsrettens ledelsesforum.

Herudover har en række møder været afholdt i landsrettens interne udvalg.

Som i de foregående år var Østre Landsret i 2019 vært for det årlige møde for dommere i Østre Landsrets kreds. De faglige emner var i 2019 organisering af arbejdet med familieretlige sager i Familieretshuset, Den Særlige Klagerets praksis vedrørende afbaskkelse af forsvarere, ligesom der var oplæg om den nyeste forskning vedrørende ungdomskriminalitet og banderelateret kriminalitet. Der var derudover møde mellem landsdommerne i Østre og Vestre Landsret. De faglige emner var i 2019 liveblogging fra retsmøder og lyd- og billedeoptagelser under hovedforhandlinger samt forelæggelser og omkostninger i civile sager.

Om landsdommeres deltagelse i lovforberedende og andre udvalg henvises til Dommerforeningens årsberetning og til de på Domstolsstyrelsens hjemmeside offentliggjorte oversigter over dommeres bibeskæftigelse.

Landsretten har i årets løb været repræsenteret i forskellige udvalg og arbejdsgrupper i Domstolsstyrelsens regi.

Præsidenten og udvalgte landsdommere samt kontorpersonaler deltager løbende i møder med anklagemyndigheden og advokaterne om emner af fælles interesse.

Præsidenten holdt i 2019 et møde med byretspræsidenterne i Østre Landsrets kreds vedrørende en række faglige emner.

Præsidenten deltager på forskellig måde i det internationale juridiske samarbejde, navnlig mellem dommere, herunder møder for nordiske og andre europæiske landsretspræsidenter.

Landsretten har i 2019 haft besøg af udenlandske delegationer fra blandt andet Norge og Pakistan.

5.5. Synliggørelse af landsretten

Landsretten deltog igen i 2019 i Kulturturnaten. Landsretten havde 1.450 besøgende, der deltog i rundvisninger, herunder kunstrundvisninger, overværede rollespil, hvor der blev gennemført en fiktiv retssag, og besøgte retssale, hvor de kunne høre om forskellige emner vedrørende landsrettens arbejde.

Landsretten modtog i 2019 22 besøg af skoleklasser mv. Sådanne besøg indbefatter typisk overværelse af en retssag og efterfølgende samtale med en dommer. Landsretten har endvidere gennemført formaliseret erhvervspraktik for folkeskolens 8. og 9. klasser.

6. Opfølgning på handlingsplan 2019

Østre Landsret har i det væsentlige gennemført de initiativer, som er beskrevet i landsrettens handlingsplan for 2019.

6.1. Kvalitet og arbejdsgange

Østre Landsret har drøftet mulighederne for intern videndeling i landsretten og de to landsretter i mellem. Der har igennem 2019 været en tæt dialog mellem landsretternes præsidenter og de to landsretters dommere om udarbejdelse af generelle retningslinjer og vejledninger. Der vil i 2020 fortsat blive arbejdet med en forbedring af videndelingen.

Landsretten har i 2019 offentliggjort 18 pressemeddelelser i tilknytning til domsafsigelser.

Pr. 1. marts 2017 overtog domstolene opgaven med at foretage forkyndelser i straffesager. I landsretten er det besluttet, at opgaven med forkyndelse løses centralt i en retssekction for alle landsrettens afdelinger. I

forbindelse med opgavens overtagelse har landsretten overvejet, hvilke arbejdsgange opgaven kræver for at sikre effektiv og korrekt forkyndelse. Landsretten har endvidere udarbejdet tekster til brug for forkyndelse, hvilke tekster er blevet delt med Vestre Landsret. Landsretten har løbende haft dialog med blandt andet statsadvokaturerne om opgavens løsning.

I november 2017 tog landsretten det nye civilsystem i brug. I forbindelse med ibrugtagning blev der gennemført undervisning for både jurister og kontorphersonale, ligesom implementering af systemet og videndeling i forbindelse hermed blev drøftet og besluttet. Arbejdet med implementering af arbejdsgange er fortsat i 2019.

6.2. Landsrettens bygninger og sikkerhed

Ny bygning

Landsrettens nuværende bygninger er fredede og flere er af samme grund af stor kulturhistorisk værdi, omend af ringe kvalitet som retsbygninger. Bygningerne tilbyder således ikke de nødvendige publikumsfaciliteter, de rummer ikke det antal store retssale, der er et stedse mere og mere udtalt behov for, de vanskeliggør en hensigtsmæssig funktionel indretning, og ingen af bygningerne lever op til nutidens sikkerhedskrav. Landsretten har af de anførte grunde gennem en årrække haft et stort ønske om at samle landsrettens funktioner i en moderne funktionel retsbygning på én adresse i København.

Det var derfor særdeles tilfredsstillende, da der i finansloven for 2015 blev afsat midler til opførelse af en ny tidssvarende landsretsbygning i København. Landsretten har herefter i et tæt samarbejde med Domstolsstyrelsen, Bygningsstyrelsen og deres rådgivende arkitekter og ingeniører specificeret de mange krav til en ny bygning, ligesom det har været muligt at finde en egnet byggegrund. Som led i arbejdet er en lang række af større og mindre praktiske og pro-

cesmæssige udfordringer overkommet, og det var derfor en mærkedato for landsretten, da Bygningsstyrelsen den 6. december 2017 dels kunne indgå en betinget købsaftale med By og Havn om en byggegrund på Trælstholmen i det indre Nordhavnen og dels kunne udbyde opgaven at opføre og drive en landsretsbygning for Østre Landsret.

Den 13. december 2018 kunne Bygningsstyrelsen efter forhandlingsrunder med tilbudsgiverne meddele, at Bygningsstyrelsen, Domstolsstyrelsen og Østre Landsret havde besluttet at tildele opgaven til A. Enggard, Nordconsult og Henning Larsen.

Det valgte projekt indebærer en bygning på 16.000 m² fordelt på 5 etager og indeholder derudover en kælder på 3.938 m². De 3 nederste etager indeholder retssale og publikumsfaciliteter medens de 2 øverste etager indeholder kontorer m.v. for landsrettens personale. Kælderen indeholder vognsluse, depoter og celleafsnit.

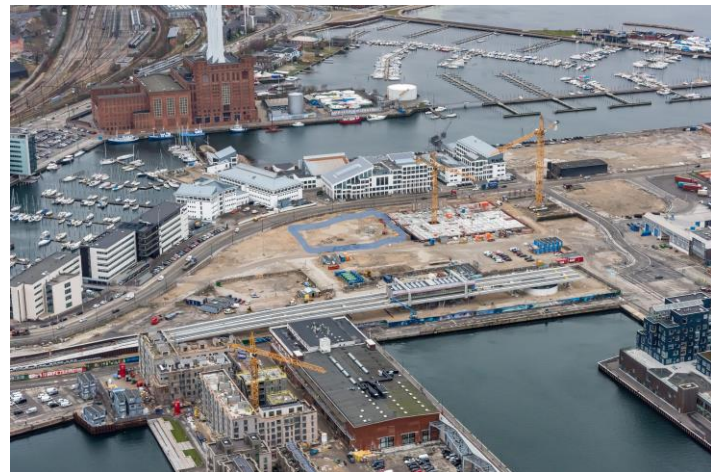
Modelbilledet viser landsrettens nye indgangsparti ved Østre Landsrets Plads mod Sundkrogsgade

Bygningen muliggør en klar zoneadskillelse af områder for arrestanter, publikum og personale, og den tilbyder en række nye servicetilbud for brugerne, herunder faciliteter for lægdommere og professionelle

brugere samt lokaler, hvor parter og partsrepræsentanter uforstyrret kan tale sammen. Bygningen vil på en fleksibel måde understøtte landsrettens funktionelle krav.

Den 26. august 2019 tiltrådte Københavns Kommunes Teknik- og Miljøudvalg efter indstilling fra kommunens Vejnavnenævn, at forpladsen foran landsretten skulle navngives "Østre Landsrets Plads". Denne navngivning muliggør, at landsrettens nye hovedadresse kan knyttes til pladsnavnet.

Første spadestik blev fejret den 1. oktober 2019, og landsretten følger jævnligt og med stor interesse, hvorledes byggeriet skrider frem, og indgår i den løbende proces, hvor løsninger og materialevalg besluttet.

Det er forventningen, at landsretten kan flytte ind i den ny bygning sidst i andet halvår af 2021.

Sikkerhed

I 2019 skete der 7 – typisk mindre – sikkerhedshændelser spændende fra udøvelse af vold og fremsættelse af trusler til kast med retssalsinventar.

Landsretten har i 2019 fortsat indsatsen for at forankre en almindelig sikkerhedsmæssig opmærksomhed i personalets daglige ageren, ligesom landsretten til stadse søger at tilrettelægge sagsbehandlingen således, at sikkerhedsvurderinger og skridt til rekvire-

ring af vagt eller politibevogetning tages på et så tidligt et tidspunkt som muligt.

Adgangskontrol 2020

Som led i Finanslovsaftalen fra 2020 er der truffet beslutning om at permanentgøre det hidtidige forsøg med adgangskontrol i 5 byretter og endvidere at afsætte midler til at udvide ordningen med blandt andre Østre Landsret fra og med 2020.

Landsretten har på denne baggrund ansat det fornødne vagtpersonale, bestilt detektorportaler og x-ray-skannere samt i samarbejde med Domstolsstyrelsen iværksat de nødvendige bygningsarbejder til iværksættelse af adgangskontrol fra maj måned 2020.

Den fredede bygningsmasses indretning nødvendiggør, at flere af de nuværende adgangsdøre må lukkes, hvilket vil afstedkomme gener for publikum. Disse gener vil dog blive modsvaret af en øget tryghed i landsrettens bygninger. I landsrettens ny bygning er der allerede ved tegningen af bygningen taget højde for en integreret adgangskontrolfunktion.

6.3. Landsrettens økonomi

Landsrettens driftsøkonomi er meget udfordret, og årlige bevillingsreduktioner giver løbende udfordringer.

Landsretten har i 2019 indgået en aftale med Domstolsstyrelsen om landsrettens lønbevillinger i 2019, 2020 og 2021, hvor også 23. og 24. afdeling er blevet videreført.

6.4. Personaleområdet

Øget personaleudskiftning

Landsretten har i 2018 og 2019 haft en betydeligt større personaleudskiftning i kontorfunktionærgruppen end på noget tidligere tidspunkt. Udskiftningen skyldes pensioneringer, langtidssygemeldinger, orlov med

henblik på undersøgelseskommissionsarbejde, barselsorlov samt et mindre antal medarbejdere, som er fratrådt med henblik på anden beskæftigelse.

Landsretten har på den baggrund ansat et stort antal nye medarbejdere, som nu oplæres i den administrative behandling af straffesager og civile sager. Oplæringen sker i formaliserede interne skoleforløb, hvor de nye kolleger oplæres i en vekselvirkning mellem klasseundervisning og sidemandsoplæring.

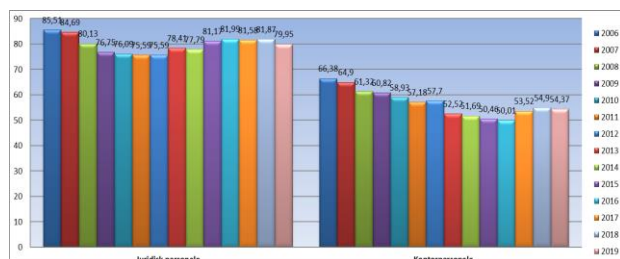
Udskiftningen har givet de tilbageværende erfarne medarbejdere i sektionerne en meget betydelig ekstra opgave, hvor de både har skullet behandle de mange fagligt krævede sager, som løbende modtages, og samtidig afse tid til oplæring af de mange nye kolleger.

I slutningen af 2019 synes den usædvanligt høje personaleudskiftning dog umiddelbart at være klinget af, og landsretten ser nu frem til, at de mange nye kolleger i løbet af 2020 kan tage fuld andel i opgaverne.

Personalesituationen i 2018 og 2019 har imidlertid vist, at landsrettens personale-ressourcemæssige situation er skrøbelig, og at selv mindre ændringer kan betydelige problemer.

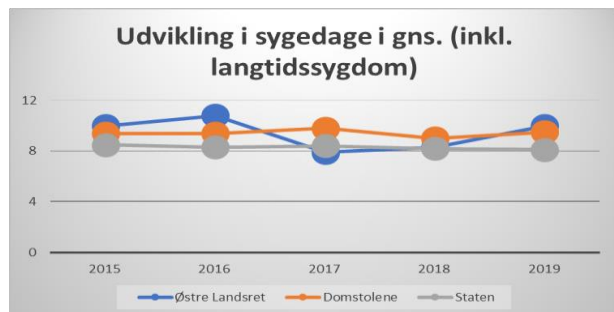
Udviklingen i årsværksforbrug fordelt på de enkelte medarbejdergrupper

Tabel G	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Juridisk personale	78,41	77,79	81,17	81,99	81,58	81,17	79,95
Kontorpersonale	52,52	51,69	50,46	50,01	53,52	54,90	54,37
Elever	2,67	1,81	1,46	2,08	1,71	1,51	1,67
Ansatte i beskæftigelsesordning	0	0	0,14	0	0	0	0
Øvrigt personale	9,26	11,44	14,53	15,12	14,52	13,88	11,79

Sygefravær

Nedenstående figur viser udviklingen i det samlede sygefravær i landsretten i perioden 3. kvartal 2014 - 3. kvartal 2019.

Figuren viser, at det samlede sygefravær i landsretten faldt i 2017, hvorefter det er steget i såvel 2018 som i 2019. Udviklingen skyldes i væsentlighed et antal medarbejderes langtidssygemeldinger.

Landsretten følger løbende og systematisk op på udviklingen i sygefraværet.

Kompetenceudvikling

I lighed med tidligere år har Østre Landsrets dommere og administrative medarbejdere i 2019 deltaget i en lang række kurser og uddannelsesinitiativer udbudt af Domstolsstyrelsen. Eksempelvis har alle landsrettens

administrative ledere gennemført grundmodulerne og overbygningsmoduler i Domstolsstyrelsens nye lederuddannelse, som alle ledere ved Danmarks Domstole skal gennemføre. Landsrettens administrative ledere afslutter uddannelsen i 2020.

Tilsvarende har vagtpersonalet gennemført de vagtuddannelseskurser, som Domstolsstyrelsen – på opfordring af blandt andre landsretten – har udviklet med fokus på de særlige opgaver som servicevagt ved domstolene.

Personale- og lønadministration

Lønforhandlinger

Landsretten har også i 2019 gennemført lønforhandlinger med de administrative medarbejderes faglige organisationer.

Landsretten har ved forhandlingerne i særdeleshed søgt at påskønne de erfarne medarbejdere, som har gjort en helt særlig indsats for dels at løse krævende opgaverne efter erfarne kolleger, som har forladt landsretten, og dels at undervise de mange nye kolleger. Derudover har landsretten ved forhandlingerne søgt at sikre karriereudviklingen for dygtige medarbejdere med mere begrænset erfaring, men i en god faglig udvikling.

6.5 Informationsteknologi

Systemstabilitet

Landsretten har også i 2019 mødt betydelige udfordringer i driftsstabiliteten i de it-systemer, landsretten anvender.

Hvor problemerne i 2018 i særdeleshed hidrørte svartider i den nye civilportal, har problemerne i 2019 også vedrørt netværk og komplikationer afstedkommet af, at landsretten blandt andet på straffesagsområdet anvender ældre DSI-systemer i kombination med en opgraderet it-infrastruktur. Dette samspil medfører en række betydeli-

ge driftsmæssige komplikationer og nødløsninger, som tilsammen gør systemerne sårbare. Landsretten ser således frem til, at Domstolsstyrelsen i løbet af en kortere år-række vil kunne levere et nyt og tidssvarende sagsbehandlingssystem til behandling af straffesager.

Endelig har landsretten oplevet talrige nedbrud i systemer, som drives uden for Danmarks Domstole, men som interagerer med domstolens systemer, herunder eksempelvis e-boks.

Alt i alt har it-problemerne medført et ikke uvæsentligt tidsforbrug for landsrettens personale.

7. Vurdering af sagsudviklingen i 2019 og forventningerne til fremtiden

Landsretten har i 2019 trods en betydelig arbejdsindsats afsluttet færre sager, end der er modtaget. Dette bevirker, at antallet af verserende sager er steget. Samtidigt er sagsbehandlingstiderne steget.

Landsrettens lønbevilling blev efter 2007-reformen reduceret, hvilket nødvendiggjorde en reduktion af såvel antallet af dommere som af antallet af kontorfunktionærer. Dette forhold samt en stor sagstilgang i de følgende år har betydet, at sagsbehandlingstiderne befinder sig på et utilfredsstillende niveau.

Landsretten har i de senere år været særligt belastet af meget langvarige civile sager og i særdeleshed langvarige straffesager. Hvis den gennemsnitlige varighed af sagerne fortsat stiger, vil dette forhold under i øvrigt uændrede ressourcemæssige forhold betyde en stigning i sagsbehandlingstiderne. Nedlukningen af landsrettens i marts og april 2020 har skabt en betydelig sagspukkel, som utvivlsomt vil betyde, at landsretten i 2020 beklageligvis hverken vil være i stand til at nedbringe antallet af verserende sager eller forkorte sagsbehandlingstiderne.

Bent Carlsen